

L'experiència emocional d'ensenyar i aprendre

L'experiència emocional d'ensenyar i aprendre

I. Salzberger-Wittenberg; G. Henry; E. Osborne

Rosa Sensat, Barcelona, 1989

La relació educativa és, sobretot, una relació entre persones. El professional, més enllà del rol i de la funció que li toca complir, és sobretot el resultat de la seva trajectòria vital, és biografia, és la interacció de coneixements, vivències i sentiments. La persona que atén (sigui en el context que sigui) és també una biografia que determina àmpliament el paper que se li vulgui donar (estudiant, persona atesa, pacient...).

Les autores posen l'èmfasi en aquest aspecte essencial per entendre què es posa en joc en el context d'una relació educativa: allò que entra en comunicació són les expectatives, les pors, els dubtes, les certeses, les inseguretats o seguretats que manifestem en tant que persones, però dissimulades darrere de la façana d'un rol, ja sigui el de professional o el de persona a atendre.

Des d'aquesta perspectiva, les autores analitzen els tres grans moments de la relació educativa. Per començar, el primer contacte, l'inici de la relació i l'establiment de les regles de joc i l'ajustament de les expectatives: què s'espera de la relació (per part de les dues parts en contacte), què determina allò que s'espera (les vivències positives

i negatives de relacions anteriors), en definitiva (i en paraules de les autores), quines són les expectatives d'esperança i de por. En segon lloc, el manteniment i la gestió de la relació, amb tots els seus alts i baixos: moments bons, moments de decepció, moments d'esperança, moments de reorientació... I, finalment, el comiat, el final, el tancament de la relació, les pors del que vindrà, la decepció de la pèrdua. A partir d'aquest marc d'anàlisi de la relació educativa, les autores ens donen una altra forma de mirar la relació educativa.

Com dèiem a l'inici, la mirada és sobre persones que, des de la seva història personal, les seves vivències i la perspectiva que han construït sobre elles mateixes i sobre els altres, afronten una relació que està construïda pels rols que els toca jugar però que, finalment i de manera inevitable, queda determinada per una biografia.

Això obre un univers d'anàlisi molt important per als professionals: entendre que, més enllà del que socialment s'espera que siguin, són bàsicament la història que han viscut amb les seves pors, certeses, seguretats, incerteses, fragilitats i forteses i que, per altra banda, exercir bé el rol professional comporta conèixer tots aquests aspectes de caràcter emocional que determinen la forma d'exercir-lo.

Jesús Vilar

Professor de la Facultat d'Educació Social i Treball Social - URL